

4. Старцев О.В. Розвиток лізингових операцій в Україні //Фінанси України. – 1998. - №6. – С. 70 -74.
5. Про лізинг: Закон України //Відомості Верховної Ради України. - 1998. - №9-10, ст. 67, 68.
6. Про фінансовий лізинг: Закон України //Відомості Верховної Ради України. - 2004. - №15.
7. Куліш Т.В. Розвиток лізингу в Україні / Т.В. Куліш // Вісник харк.нац.тех.ун-ту сільського господарства: Економічні науки. Вип.54 – Харків: ХНТУСГ, 2007р. – С. 233 - 239.

УДК 658

Бухта В.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОНОМІЧНА РОЛЬ ТА РИЗИКИ БУДІВНИЦТВА

V. Bukhta

ECONOMIC ROLE AND RISKS OF CONSTRUCTION

Інвестиції визнаються головною рушійною силою розвитку окремого бізнесу та економіки загалом. Оскільки інвестиційна діяльність – це придбання та реалізація необоротних активів, то саме будівництво забезпечує ефективність інвестиційної діяльності через реалізацію капітальних інвестицій. Так, поліпшення соціально-економічної ситуації в державі відображається, насамперед, на результатах діяльності забудовників через зростання капіталовкладень.

Головним економічним завданням інвестора є ефективне використання ресурсів з метою створення додаткової ринкової вартості, здатної компенсувати понесені витрати і забезпечити достатній рівень доходу. Поряд з тим, підприємницька діяльність пов'язана із ризиками, які зумовлюють зменшення чи, навіть, втрату інвестованого капіталу.

У будівництві як діяльності, що передбачає акумуляцію та спрямування інвестицій у відтворення та розширення основних фондів ризику, окрім притаманних підприємницькій діяльності, визначаються особливостями будівництва – тривалістю та комплексністю процесу виробництва, значною кількістю учасників (генпідрядних та субпідрядних організацій), нерухомістю продукції, залежністю від кліматичних умов, розосередженістю, безцеховістю, територіальною розпорошеністю об'єктів, рухомістю структурних підрозділів, будівельної техніки і власне будівельних підприємств .

Ризики будівельних підприємств відобразимо у табл. 1.

Таблиця 1

Ризики будівельних підприємств та їх можливі наслідки

Ризики		Наслідки
Види	Характеристика	
1	2	
Ринкові	Економічного розвитку, транспарентності, розвитку галузі, цінові	Низький рівень цін, зменшення виручки від реалізації продукції, зниження ліквідності, низька завантаженість основних фондів
Конкурентні	Конкурентоздатності, задоволення вимог замовників, маркетингу	Незначна частка на ринку, незадоволеність замовників, незлагодженість дій із замовниками, високий рівень операційних витрат, низька завантаженість основних фондів, зниження ліквідності, зменшення виручки від реалізації продукції
Виконаних робіт	Глибини та рівня диверсифікації робіт	Висока частка послуг, наданими сторонніми підприємствами, низька завантаженість основних виробничих фондів, зменшення обсягів виконаних робіт, високі гарантійні витрати
Управління	Невдалих рішень, неефективного стилю управління, розтягнутого в часі процесу прийняття рішення, поділу праці	Тривале вирішення проблеми, несприятливий клімат у колективі, висока плинність кадрів, низька якість виконаних робіт
Соціальні та екологічні	Етичні та моральні, забруднення навколишнього середовища	Низький рівень мотивації працівників, втрата репутації, витрати на відновлення навколишнього середовища
Фінансові	Фінансової структури, структури витрат, низького рівня рентабельності, зміни кредитних ставок, ризики фінансових ринків, незначного грошового потоку	Високі ставки на позикові ресурси, втрата ліквідності, низький рівень рентабельності
Кадрові	Кваліфікації робітників, незадовільних умов праці, неналежної мотивації праці, лояльності	Неефективна структура персоналу, низький рівень мотивації працівників, висока плинність кадрів, низька якість продукції
Виробничі	Правові, фінансові, навколишнього середовища, недотримання термінів, управлінські, технічні	Невисокий рівень прибутку та ліквідності, низька якість виконаних робіт
Інші ризики	Бюджету, маркетингу, інвестиційні, правові, опрацювання інформації, документування, знань та інноваційних можливостей	Низький рівень завантаженості основних виробничих фондів, невисока якість виконаних робіт, втрата конкурентоздатності

Таким чином, ризики будівельних підприємств обумовлені як економічним середовищем функціонування, що безпосередньо впливає на можливості отримання прибутку, так і виробничим процесом, що зумовлює високий ступінь ризику будівництва.

УДК 658

Ватаманюк-Зелінська У.З., Остапчук Х.

Львівська державна фінансова академія, Україна

**ТЕОРЕТИЧНІ І ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ
АДАПТАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ДО УМОВ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

U.Z. Vatamanuk-Zelinska, Ostapchuk Hr.

**THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS OF ECONOMIC
PROCESSES**

Економічне життя будь-якого суспільства є певним чином організоване. Спосіб цієї організації називається економічною системою. Розкрити спосіб організації - означає показати, як узгоджується діяльність багатьох суб'єктів економічних відносин, хто є власником виробничих ресурсів та яким чином вони потрапляють до виробників, перетворюючись згодом на речі та послуги для споживачів. Економічні процеси у ринковому господарстві зазвичай розвиваються нерівномірно, що вимагає адекватного відображення зростаючої поляризації господарських процесів у положеннях економічної теорії.

Фундаментальні перетворення, яких зазнає наше суспільство на сучасному етапі розвитку, різко поглибили диференційований характер соціально-економічних зрушень в Україні, що найбільш чітко проявляється в регіональній економічній динаміці. Теоретичне бачення суперечливого розвитку національного господарства в умовах ринкової економіки пов'язано, зокрема, з необхідністю впровадження ринкового порядку та вироблення загальнонаціональної стратегії розвитку і зростання економіки. Важливу роль у розробці теоретичних положень розвитку економічних процесів відіграють праці зарубіжних вчених: Блекборна, Будвіля, Гелбрейта, Грав'є, Месаровича, Шмідта. Для країн із розвинутою ринковою економікою зарубіжні економісти (Амос, Ван Дюйн, Вільямсон) сформувавши теорію нерівномірного розвитку економіки, яка є синтезом теорії полюсів зростання Перру Ф. і довгих хвиль Кондратьєва М. Цінність такої теорії полягає у можливості адаптації її положень до кризових умов вітчизняної економіки.

У зв'язку з цим, серед найважливіших задач, що мають ініціювати подолання глибокої економічної кризи в Україні і вихід її економіки на траєкторію сталого економічного зростання, особливе місце слід відвести формуванню економічних процесів зростання – структуроформуючих галузевих пріоритетів, яке має відбуватися через загально визнані науково-практичні підходи, на основі програмного будівництва економіки з опорою на розвиток вузлових елементів. Таке запровадження в Україні відіграє важливу